

หลักสูตร การทำสบู่สมุนไพร จำนวน ๑๕ ชั่วโมง
ศูนย์การศึกษาครอบครัวและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ.....

ความเป็นมา

การจัดการศึกษาอาชีพในปัจจุบันมีความสำคัญมาก เพราะจะเป็นการพัฒนาประชากรของประเทศ ให้มีความรู้ ความสามารถและทักษะในการประกอบอาชีพ เป็นการแก้ปัญหาการว่างงาน และส่งเสริมความเข้มแข็ง ให้แก่เศรษฐกิจชุมชน ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดยุทธศาสตร์ภายในการจะมุ่งมั่นพัฒนาให้เกิดการพัฒนา ๕ ศักยภาพของพื้นที่ใน ๕ กลุ่มอาชีพใหม่ ให้สามารถแข่งขันได้ใน ๕ ภูมิภาคหลักของโลก ตลอดจนกำหนดภารกิจที่จะยกระดับการจัดการศึกษาเพื่อเพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถให้ประชาชนได้มีอาชีพที่สามารถสร้างรายได้ที่มั่นคง โดยมุ่งเน้นการบูรณาการให้สอดคล้องกับศักยภาพด้านต่าง ๆ มุ่งพัฒนาคนไทยให้ได้รับการศึกษา เพื่อพัฒนาอาชีพและการมีงานทำอย่างมีคุณภาพ ทั้งถึงและเท่าเทียมกัน ประชาชนมีรายได้มั่นคง มั่งคั่ง และมีความสามารถแข่งขันได้ในระดับภูมิภาคอาเซียนและระดับสากล ซึ่งจะเป็นการจัดการศึกษาตลอดชีวิตในรูปแบบใหม่ที่สร้างความมั่นคงให้แก่ประชาชนและประเทศชาติ สภาพสังคมปัจจุบันมนุษย์เราได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงในด้าน ต่างๆ เช่น ด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคมและสิ่งแวดล้อมเป็นอย่างมาก ประชากรมนุษย์เพิ่มขึ้นเรื่อยๆ แต่ทรัพยากรธรรมชาติถูกใช้ไปอย่างรวดเร็ว และไม่เพียงพอกับจำนวนประชากรที่เพิ่มขึ้นทุกมุมโลก มนุษย์จึงประสบปัญหาต่างๆตามมามากมาย โดยเฉพาะด้านการดำรงชีพและชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน ดังนั้น สิ่งที่ทุกคนควร ตระหนัก คือ ทรัพยากรที่มีอยู่ และการใช้ทรัพยากรในชีวิตประจำวัน จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่มนุษย์จะต้องลดการใช้ ทรัพยากร และใช้ทรัพยากรได้อย่างคุ้มค่า ด้วยปัจจุบันจะเห็นได้ว่าประชาชนจะมีรายได้น้อยกว่ารายจ่าย ซึ่งปัญหาเกิดจากระบบเศรษฐกิจในยุคปัจจุบัน ทำให้การดำรงชีวิตในปัจจุบันมีความเปลี่ยนแปลงไป คุณภาพชีวิตการเป็นอยู่ไม่ดีเท่าที่ควร สินค้าที่นำมาขายไม่มีความปลอดภัยแก่ผู้บริโภค การทำสบู่สมุนไพร เพื่อเป็นการกระตุ้นให้ประชาชนและนักศึกษาในชุมชนเกิดการเรียนรู้ในรูปแบบต่างๆ ตามที่ตนสนใจ อีกทั้งยัง เป็นการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์และสามารถนำไปประกอบอาชีพหลักหรืออาชีพเสริมได้อีกทางหนึ่ง

สบู่ เป็นผลิตภัณฑ์ที่มีประโยชน์ในการช่วยขจัดกลิ่นกายและช่วยดูแลสุขภาพผิวอย่างได้ผล ป้องกันการแพ้สารเคมี เกิดอาการระคายเคืองผิวหนัง สารเคมีในสบู่บางยี่ห้อ อาจทำอันตรายต่อผิวสำหรับคนแพ้ง่าย การทำสบู่สมุนไพร จึงสามารถช่วยป้องกันปัญหาต่างๆ เหล่านี้ได้อย่างได้ผล การจัดอบรมให้ความรู้การทำสบู่สมุนไพร เพื่อเป็นการส่งเสริมให้ประชาชน ได้รู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ สามารถนำไปเป็นอาชีพเสริม เพิ่มรายได้ให้กับตนเองและครอบครัวได้ รู้จักใช้ชีวิตที่เหมาะสมตามสภาพของสังคมและวัฒนธรรมในท้องถิ่นให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน

ศูนย์การศึกษาครอบครัวและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ..... ได้นำนโยบาย ยุทธศาสตร์ และ ความจำเป็นดังกล่าวสู่การปฏิบัติ เพื่อการพัฒนาหลักสูตรอาชีพให้กับกลุ่มเป้าหมาย และประชาชนได้มีทักษะในการทำใช้เองในชีวิตประจำวัน ผู้ที่สนใจควรศึกษาหาความรู้และฝึกปฏิบัติจนเกิดความชำนาญ สามารถนำไปประกอบอาชีพให้กับตนเองได้

หลักการของหลักสูตร

๑. เป็นหลักสูตรที่เน้นการฝึกปฏิบัติจริงเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจ และสามารถนำความรู้ และทักษะไปใช้ในชีวิตประจำวัน และการประกอบอาชีพได้
๒. เป็นหลักสูตรที่สามารถนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพได้
๓. เป็นหลักสูตรที่มีโครงสร้างยืดหยุ่นทั้งด้านเนื้อหาสาระ เวลา และการจัดการเรียนรู้
๔. เป็นหลักสูตรที่มุ่งให้เป็นบุคคลที่มีวินัยเปี่ยมไปด้วยคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสำนึกความรับผิดชอบ ต่อตนเอง ผู้อื่น และสังคม

จุดมุ่งหมาย

เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะดังนี้

๑. กลุ่มเป้าหมายมีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะการทำสบู่สมุนไพรได้หลากหลายรูปแบบ สามารถทำ เป็นอาชีพ และสร้างรายได้
๒. กลุ่มเป้าหมายสามารถบริหารจัดการดำเนินงานอาชีพการทำสบู่สมุนไพรได้
๓. กลุ่มเป้าหมายมีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตสำนึก ความรับผิดชอบต่อตนเอง ผู้อื่น และสังคม

กลุ่มเป้าหมาย

๑. ผู้ที่ไม่มีอาชีพ และสนใจที่จะมีอาชีพ
๒. ผู้ที่มีอาชีพและต้องการพัฒนาอาชีพ

ระยะเวลา

ระยะเวลาเรียนตลอดหลักสูตร จำนวน ๑๕ ชั่วโมง

๑. ภาคทฤษฎี ๔ ชั่วโมง
๒. ภาคปฏิบัติ ๑๑ ชั่วโมง

โครงสร้างหลักสูตร

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดการกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
๑	ช่องทางการประกอบอาชีพ	๑. ผู้เรียนสามารถบอกความสำคัญ และวิเคราะห์ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพการทำสบู่สมุนไพร ๒. ผู้เรียนสามารถบอกแหล่งเรียนรู้ และตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพการทำสบู่สมุนไพรได้	๑.๑ ความสำคัญในการประกอบอาชีพ ๑.๒ ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพ - การวิเคราะห์ตนเอง - การวิเคราะห์ตลาด - การลงทุน/แหล่งเงินทุน ๑.๓ แหล่งเรียนรู้ในการประกอบอาชีพ	๑.ให้ผู้เรียนศึกษาเนื้อหาจากใบความรู้ เรื่อง ช่องทางการประกอบอาชีพการทำสบู่สมุนไพรเพื่อการค้า ๒.ผู้เรียนและวิทยากรร่วมสนทนาแลกเปลี่ยนข้อมูลความคิดเห็น ๓.วิทยากรแนะนำแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับการประกอบอาชีพการทำสบู่สมุนไพรเพื่อการค้าให้ผู้เรียนได้ศึกษา	๑	๑

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
			๑.๔ การตัดสินใจ เลือกประกอบอาชีพ	เพิ่มเติม ๔.วิทยากรและผู้เรียน ถาม-ตอบ เกี่ยวกับข้อสงสัย		
๒	ทักษะการประกอบอาชีพ	๑.ผู้เรียนสามารถบอกวัสดุ อุปกรณ์ การทำสบู่สมุนไพรสูตรต่างๆได้ ๒.ผู้เรียนสามารถทำสบู่สมุนไพรสูตรต่าง ๆ ได้	๑.ความรู้เกี่ยวกับวัสดุ อุปกรณ์การทำสบู่สมุนไพร ๒.ขั้นตอนและวิธีการทำสบู่สมุนไพร ๓.การทำสบู่สมุนไพรสูตรต่างๆ <ul style="list-style-type: none"> ▪ สบู่สูตรว่านหางจระเข้ ▪ สบู่สูตรขิง ▪ สบู่สูตรมะขามเปียก 	๑.วิทยากรแนะนำวัสดุ อุปกรณ์ที่จำเป็นในการทำสบู่สมุนไพร ๒.วิทยากรบรรยายให้ความรู้และสาธิตขั้นตอนและวิธีการทำสบู่สมุนไพร ๓. ผู้เรียนฝึกการทำสบู่สมุนไพรสูตรต่างๆ <ul style="list-style-type: none"> ▪ สบู่สูตรว่านหางจระเข้ ▪ สบู่สูตรขิง ▪ สบู่สูตรมะขามเปียก ๔. วิทยากรประเมินผลการปฏิบัติของผู้เรียน ๕. วิทยากรและผู้เรียนร่วมกันสรุปองค์ความรู้	๑	๘
๓	การบริหารจัดการอาชีพ	๑. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถคิดราคาต้นทุนและวิเคราะห์จุดคุ้มทุนได้ ๒. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถทำบัญชีอย่างง่ายได้ ๓. ผู้เรียนมีคุณธรรมในการประกอบอาชีพ	๑. การคิดราคาต้นทุนและการวิเคราะห์จุดคุ้มทุน <ul style="list-style-type: none"> - ค่าวัสดุอุปกรณ์ - ค่าแรงงาน - ค่าสาธารณูปโภค ๒. การทำบัญชีอย่างง่าย ๓. คุณธรรมในการประกอบอาชีพ	๑. ให้ผู้เรียนศึกษาเนื้อหาจากใบความรู้ เรื่อง การคิดราคาต้นทุนและการวิเคราะห์จุดคุ้มทุน,การทำบัญชีอย่างง่าย ๒. วิทยากรอธิบายการคิดราคาต้นทุนและการวิเคราะห์จุดคุ้มทุนและการทำบัญชีอย่างง่ายพร้อมยกตัวอย่าง ๓. วิทยากรให้ความรู้เรื่องคุณธรรมในการประกอบอาชีพ ๔. ผู้เรียนและวิทยากรร่วมสนทนาแลกเปลี่ยนข้อมูลความคิดเห็น	๑	๑

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
๔	โครงการอาชีพ	๑. เพื่อให้ผู้เรียนบอกความสำคัญและประโยชน์ของโครงการอาชีพได้ ๒. เพื่อให้ผู้เรียนบอกและอธิบายองค์ประกอบของโครงการอาชีพได้ถูกต้อง	๑. ความสำคัญของโครงการอาชีพ ๒. ประโยชน์ของโครงการอาชีพ ๓. องค์ประกอบของโครงการอาชีพ	๑. วิทยากรบรรยายให้ความรู้เกี่ยวกับความสำคัญของโครงการอาชีพ และให้ผู้เรียนศึกษาเนื้อหาจากใบความรู้เรื่องโครงการอาชีพ ๒. วิทยากรอธิบายองค์ประกอบของโครงการอาชีพพร้อมยกตัวอย่างโครงการอาชีพเป็นกรณีศึกษา ๓. วิทยากรและผู้เรียนร่วมกันสรุปองค์ความรู้	๑	๑
รวม					๔	๑๑

สื่อการเรียนรู้

๑. ใบความรู้/ใบงาน
๒. ตัวอย่างชิ้นงาน
๓. วัสดุ อุปกรณ์ ที่ใช้ในการฝึกปฏิบัติ
๔. แหล่งเรียนรู้ เช่น อินเทอร์เน็ต ห้องสมุด ภูมิปัญญาท้องถิ่น ฯลฯ
๕. แบบสังเกตพฤติกรรม
๖. แบบประเมินชิ้นงาน

การวัดและประเมินผล

๑. การสังเกตพฤติกรรม
๒. การประเมินความรู้ภาคทฤษฎีระหว่างเรียนและจบหลักสูตร
๓. การประเมินผลระหว่างเรียนจากการปฏิบัติงานและมีชิ้นงานที่มีคุณภาพ

เกณฑ์การจบหลักสูตร

๑. มีเวลาเรียนและฝึกปฏิบัติตามหลักสูตรไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐
๒. มีผลการประเมินผ่านตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐
๓. มีผลงานผ่านการประเมินชิ้นงาน

ใบความรู้หลักสูตรการทำสบู่สมุนไพร

ขั้นตอนการทำสบู่สมุนไพร

1. ทำตามขั้นตอนที่ ๑-๕ ของการทำสบู่ธรรมชาติ จนได้เนื้อสบู่เหนียวข้นเป็นครีม
2. เติมสมุนไพรลงไปเนื้อสบู่ ถ้าเป็นแบบผงให้ใส่ได้ ๑% ของน้ำหนักสบู่ กวนให้เข้ากัน
3. เติมน้ำมันหอมระเหย ๑-๒% ของน้ำหนักสบู่ กวนให้เข้ากัน
4. เทลงแบบ ตั้งทิ้งไว้ ๑-๒ วัน สบู่จะจับตัวเป็นก้อนแข็ง
5. ถ้าต้องการน้ำสบู่สมุนไพร ๒ ชั้น หรือ ๓ ชั้น ให้เทชั้นล่างก่อน แล้วรอจนเนื้อสบู่แข็งพอประมาณ จึงเทชั้นที่ ๒ ชั้นที่ ๓
๖. เอาออกจากแบบ แล้วจึงตัดเป็นก้อนตามขนาดที่ต้องการ เก็บต่อไป ๑-๒ สัปดาห์ จึงนำมาใช้

